

ЗМІСТ

Дачники.....	5
Природний плин речей.....	25
Таїнство причастя	43
У лісі.....	50
Крижаний місяць	78
Семеро сплячих.....	94
Останній із романтиків.....	118
Валіза	134
Sweet dreams.....	146
Коні-Айленд	171
<i>Про автора.....</i>	<i>174</i>

ДАЧНИКИ

«Ви будете сам?» — ще раз спитала жінка у телефоні. Я не розібрав її імені й не міг визначити її акцент. Я відповів: «Так. Я шукаю місце, де міг би спокійно працювати». Вона почала сміятись і якось довго не вгавала, а тоді спитала, що ж саме я збираюся робити. «Я пишу», — сказав я. «Що пишете?» «Працюю про Максима Горького. Я славіст». Її цікавість мене драгувала. «Га?» — вона трохи зволікала, ніби не була певна, що їй цікава ця тема. «Добре, — сказала вона нарешті, — приїздіть. Ви знаєте дорогу?»

У січні я мав узяти участь в одній конференції, присвяченій жіночим образам у творах Горького. Моя доповідь про «Дачників» мала вийти друком у збірнику, але поміж щоденних університетських справ геть не знаходилося часу, аби її підготувати та закінчити. Тож я звільнив собі для цього тиждень перед Вознесінням і шукав місце, де ніхто і ніщо не могли б мене дістати чи відволікти. Один колега порадив мені пансіонат. У дитинстві він часто проводив там літні канікули. Власник пансіонату ніби як збанкрутував,

але колега чув, буцімто кілька років тому готель знову відкрився. «Якщо ти шукаєш місце, де нічого не відбувається, то оце саме воно. В дитинстві я його ненавидів».

Автобуси до пансіонату ходили лише влітку. Жінка у телефоні сказала, що вона, на жаль, не зможе мене підвезти і не пояснила чому. Але, мовляв, можна дійти пішки від найближчого села: іти недалеко, щонайбільше годину.

Автобус звернув на вузьку вуличку і попрямував вгору, через уступчастий схил. Він був майже порожній, і на останній зупинці, окрім мене, вийшли ще кілька школярів, які одразу ж зникли між будинків. З одягу я взяв лише найнеобхідніше, але через купу книжок та ноутбук наплічник заважив десь під двадцять кіло. «Що там у вас?» — спитав водій автобуса, допомагаючи мені зійти. «Папір», — відповів я, і він зиркнув на мене з недовірою.

Біля пошти стояло кілька вказівників, спрямованих урізнобіч. Я пішов невеличкою вулицею, що скоро перейшла в стежку. Та пролягла просто через луку, а далі вниз, через вузький зарослий яр. На узліссі росли модрини та поодинокі ясени, в гущавині — ялини. Повсюди лежали повалені дерева, висохлі кістяки ялин, під якими ще можна було розгледіти залишки останнього снігу. Ґрунт був вогкий, і мої ноги глибоко вгрузали у чорну землю. До обличчя та рук раз

у раз приставало невидиме павутиння. Я не знайшов слідів інших подорожніх: вочевидь, цього року я був тут першим.

За деякий час я усвідомив, що вже давно не натрапляв на жодний дорожній вказівник, а невдовзі тому стежина, якою я йшов, загубилася між дерев. Мені зовсім не хотілося вертатися, і я попростував донизу схилом, що ставав дедалі крутішим. Подекуди мені доводилося хапатися за коріння та гілки, а раз я навіть послизнувся, проїхався кілька метрів вперед і роздер штани. Шум води внизу чимраз посилювався, і коли я нарешті до неї дістався, то побачив продовження стежки. Вода виявилась бурхливим темноводим гірським потоком. Його широке річище з гострого каміння та валунів здавалося відкритою раною на тлі темного лісу. Іти стало легше, ідесь за пів години я дійшов до невеликої кладки. Опори містка підмило, а поперек нього лежало вивернуте з корінням дерево. Поруччя кладки в кількох місцях були відсутні, а деякі з дощок проломилися. Я обережно переліз на той бік. Далі стежка круто підіймалася вгору: я аж упрів, хоча в лісі було прохолодно.

Минуло майже дві години, перш ніж я нарешті побачив будівлю пансіонату, що вигулькнула з-поза дерев. За п'ять хвилин я стояв перед входом до величезного будинку у стилі модерн. У долину вже спустилася тінь, проте будинок, розташований на невеличкому узвишші, відсвічував білим у променях вечірнього

сонця. Усі віконниці, крім однієї на першому поверсі, були зачинені, нікого не було ані видно, ані чути, лише долинав шум гірського потоку. Вхідні двері були прочинені, і я увійшов. У передпокої було темно. Крізь кольорові шиби внутрішніх дверей пробивалося кілька променів світла, що падали на потертий персидський килим на підлозі. Меблі було накрито білою тканиною.

— Агов! — гукнув я тихенько. Ніхто не озвався, і я рушив далі крізь двопільні двері, над якими старовинним шрифтом було написано «Їдальня». Я опинився у великій кімнаті, де було щось із тридцять дерев'яних столиків, на яких стояли перевернуті стільці. В найдальшому, освітленому куті кімнати виднівся стіл. За ним сиділа молода жінка.

— Агов! — сказав я вже трохи голосніше ніж перед тим, і попрямував до неї через кімнату. Перш ніж я встиг підійти, вона підвелася, ступила мені назустріч, простягаючи руку, та сказала:

— Ласкаво просимо! Я Ана, ми говорили по телефону.

Їй мало бути десь стільки само років, як і мені. Вбрана була в чорну спідницю та білу сорочку, як у офіціанток. Мала блискуче чорне волосся до плечей. Я спитав, чи готель зачинено.

— Вже ні, — відповіла вона та посміхнулася. На столі стояла напівповна тарілка з равіолі.

— Одну хвилинку, — сказала жінка. Сіла назад за стіл і взялася доїдати. Вона так завзято їх поглинала,

ніби її зовсім не бентежило те, що я стояв поряд і все це спостерігав. Я нічого не їв із полудня і вже трохи зголоднів, але спершу хотів отримати свою кімнату, прийняти душ та перевдягнутися. Я сів навпроти жінки — вона таки запросила мене до цього запізнілим жестом і сказала:

— Розкажіть мені, над чим ви працюєте.

Я знову пояснив, навіщо я тут. Вона втерла рот серветкою і спитала:

— Чому це вас цікавить?

Я знизав плечима і сказав:

— Я запрошений на конференцію. Гендерні студії зараз у моді.

— Чому все-таки жінки? — спитала вона.

— Я не знаю, — відповів я. — Чоловіки не такі цікаві.

Вона запила останній шматочок ковтком вина.

— А тепер я покажу вам вашу кімнату.

У передпокої вона зайшла за стійку рецепції і почала порпатися у шухлядах. За мить виклала на стільницю реєстраційну книгу та попросила мене заповнити формуляр. Я записався. Коли перегорнув сторінку та спробував прочитати попередній запис, вона забрала в мене з рук книгу та сховала її назад.

— Ви не заперечуватимете, якщо ми розрахуємося одразу?

Я сказав, що ні.

— Повний пансіон на сім днів, — порахувала вона — виходить чотириста двадцять франків включно з туристичним збором.

Взяла купюри і сказала, що решту віддасть пізніше.

— І рахунок, — попросив я. Вона кивнула, вийшла з-за стійки і швидкими кроками забігла нагору широкими кам'яними сходами. Лише тепер я помітив, що вона боса. Я взяв свій наплічник і пішов за нею.

Вона чекала мене на другому поверсі на початку довгого запиленого коридору.

— Маєте якісь особливі побажання? — спитала.

Я відповів, що не маю, тож вона відкрила першіліпші двері і сказала:

— Тоді беріть просто ось цю.

Я зайшов до кімнати. Та виявилась доволі маленькою і вбого обставленою: окрім нічим не застеленого ліжка, стола і одного стільця, тут був іще комод, на якому стояла порцелянова миска, а в ній — глечик з водою. Побілені стіни були порожніми, тільки над ліжком висіло розп'яття. Я підійшов до скляних дверей, що вели на крихітний балкон.

— Ним краще не користуватися, — сказала Ана з коридору.

Я спитав, де вона спить.

— Для чого вам це знати?

— Просто так.

Вона зиркнула на мене сердито і сказала, що те, що вона тут сама, не означає, що я можу собі дозволяти